

BIBLIOGRAFIE

1. COJOCAR, L.; CRIVOI, A. *Fiziologia etativă*. Chișinău: CEP USM, 2012.
2. COJOCAR, L.; CRIVOI, A. Abordarea educației pentru sănătate la nivelul școlii. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria „Științe ale educației”*. 2015, nr. 9(89), pp.163-168.
3. COJOCAR, L.; CIBRIC, Iu. Beneficiile practicării dansului asupra dezvoltării fizice a copiilor de vârstă preșcolară. În: *Materialele Conferinței științifice naționale consacrată jubileului de 90 de ani din ziua nașterii academicianului B. Melnic, 12 februarie 2018*. Chișinău: CEP USM, 2018, pp. 34- 37.
4. COJOCAR, L. *Teorii și metodologii avansate în didactici particulare: (sănătate și motricitate): Suport de curs*. Chișinău: S.n., 2019.
5. CRIVOI, A.; AȘEVȘI, V., COJOCAR, L. *Calitatea vieții și sănătatea. Manual*. Iași: Vasiliana`98, 2016.
6. GHEORGHE, D. M.; BRUNO, M. *Ghid de bune practici. Tehnici creative*. București: Vanemonde, 2005.
7. RUBIN, J. A. *Art-terapia. Teorie și practică*. Traducere de Pînca Halichias. București: TREI, 2009.
8. ВЕЛЬТИЦЕВ, Ю. Е. *Состояние здоровья детей и стратегия профилактики болезней*. М.: Моск. НИИ педиатрии и дет. хирургии Минздрава и медпрома Российской Федерации, 1994.
9. КОПЫТИН, А. И. *Арт-терапия детей и подростков*. М.: Когито-Центр, 2006.
10. ЛЕБЕДЕВА, Л. Д. *Практика арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий*. СПб.: Речь, 2003.
11. МЕДВЕДЕВ, И. А. *Управление оптимальной двигательной активностью учащихся в режиме дня и физической подготовки на уроках физической культуры*. Красноярск, 2000.
12. СМИРНОВ, Н. К. *Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе*. М.: АПК и ПРО, 2002.

FORMAREA CADRELOR DIDACTICE DIN PERSPECTIVA EDUCAȚIEI MUZEALE A ELEVILOR ÎN CADRUL COLABORĂRII ȘCOALĂ – FAMILIE

*Filipski Tatiana, doctorandă
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 37.018.1:069

Abstract

This article reflects a theoretical study with practical implications, focused on developing the teacher staff from the perspective of museum education of students within school – family – museum collaboration. There are emphasized several strategies, patterns and methods of working in the specified direction.

Key concepts: museum, museum education, values, educational collaboration, museum heritage, school, family.

Astăzi marea majoritate a statelor lumii, inclusiv țările europene pledează pentru investiții eficiente în capitalul uman, prin intermediul inovării și actualizării politicilor educaționale axate pe promovarea valorilor autentice, păstrarea tradițiilor culturale, cunoașterea tezaurului muzeal și dezvoltarea interesului pentru istorie și cultura civilizației umane. Componentă esențială a strategiilor culturale europene este familiarizarea generației tinere cu normele și valorile cultural-umane existente în societate, prin intermediul sistemului de învățământ și a muzeelor.

Această tendință nobilă se poate observa la toate nivelele societății: dezvoltarea turismului la nivelul populației, activizarea muncii muzeelor și deschiderea acestora pentru aplicarea noilor forme și metode de promovare a tezaurului muzeal, valorificarea tehnologiilor

informaționale în familiarizarea copiilor, tinerilor și adulților cu istoricul dezvoltării culturii umane. Fenomenul dat denotă o abordare integrativă din partea instituțiilor muzeale [1; 4]. În acest context, venim să precizăm unele strategii de colaborare a muzeelor și instituțiilor de învățământ. Parteneriatul vizat și colaborarea dată ar fi o perspectivă reală de susținere a școlii și familiei în activitatea complexă de educație a tinerei generații.

Trebuie de remarcat faptul că abordarea interactivă a educației muzeale vizează stabilirea unui sistem de cunoștințe istorice și culturale, ce formează elevului imagini coerente despre lume. Conștientizăm faptul că îmbunătățirea calității procesului educațional în spiritul cunoașterii, conștientizării și interiorizării valorilor culturale poate fi realizată numai prin articularea și interacțiunea mediului muzeal cu cel școlar și cel familial [1; 2; 3; 4].

În această ordine de idei, pedagogul rus Юхневич М. Ю. menționează că activizarea acțiunii de colaborare a muzeului cu școala se stabilește încă la intersecția secolelor al XIX-lea și al XX-lea, prin percepția muzeului drept mijloc relevant în reformele domeniului educațional, iar școala o percepe, cel mai important catalizator în dezvoltarea socio-culturală a muzeului. Pedagogul sublinia că beneficiarii ai activităților culturale ale muzeului devin elevii numai atunci când profesorii sunt inițiați în ghidarea excursiilor în mediul muzeal [4, p. 70].

În opinia lui Cucuș C., realizarea unor înfrățiri sau parteneriate dintre școală și muzeu reprezintă formule instituționalizate de prefigurare a complementarității formative [1, p. 196].

Numai colaborarea la toate nivelele ar face posibilă elaborarea unor programe de formare, dezvoltare și promovare a educației muzeale la nivel național, antrenând cadrele didactice, colaboratorii muzeali și familia. Țările semnatare a Convenției Cadru a Consiliului Europei, inclusiv Republica Moldova, se angajează să fortifice legătura între învățământul din domeniul patrimoniului cultural și cel al formării continue [3, p. 47].

În viziunea cercetătoarei autohtone Cuznețov Larisa, școala propagă modele de educație generală a copilului, susținând modelul educativ-familial, implicând și valorificând activ pe cele sociale / ale comunității. Școala trebuie să conlucreze cu toate instituțiile sociale interesate direct sau tangențial de domeniul educației copilului de vârsta școlară și să stabilească relații de cooperare și colaborare [2, p. 225], inclusiv cu muzeele, însă pentru aceasta trebuie pregătite cadrele didactice, mai cu seamă diriginții.

În această ordine de idei, noi am testat o încercare și susținem necesitatea creării unor parteneriate educaționale la nivel de instituții: școală – muzeu și la nivel de resurse umane: cadre didactice – specialiști muzeali – familie.

În acest sens oportunitatea de formare – dezvoltare continuă a cadrelor didactice din perspectiva educației muzeale a elevilor ar facilita procesul de asimilare, redare și transfer a informației axată pe cultivarea și promovarea valorilor cultural-umane. Condiții importante pentru crearea programelor de formare – dezvoltare continuă a cadrelor didactice din perspectiva educației muzeale a elevilor ar putea fi utilizarea și corelarea unor forme și metode moderne pedagogice cu tehnologiile informaționale și colaborarea cu muzeologii și părinții. Extinderea și eficientizarea colaborării este posibilă prin valorificarea dimensiunilor *formală*, prin utilizarea unor noi instrumente pedagogice în practicile de învățare axate pe educația muzeală; *nonformală*, prin activitățile desfășurate în incinta școlii sau în spațiul muzeal, cu scopul aprofundării și lărgirii cunoștințelor elevilor despre artă, cultură, istoria și tradițiile ținutului natal etc.; *Informală și de formare* a cadrelor didactice – prin organizarea și desfășurarea diferitor activități culturale cu privire la promovarea valorilor naționale și universale prin implicarea muzeelor din țară.

Plecând de la ideea formării cadrelor didactice din perspectiva educației muzeale a elevilor, optăm pentru implicarea muzeologilor, actorilor, artiștilor plastici în activitățile școlare, în scopul favorizării procesului educativ prin transferul de experiență și modelări de evenimente istorice. De asemenea, propunem un program de *Formare a cadrelor didactice din perspectiva educației muzeale a elevilor în cadrul colaborării școală - familie - muzeu*.

Programul nominalizat poate fi realizat ca parte componentă a activității metodice de formare continuă a cadrelor didactice sau prin implementarea unor cursuri speciale în cadrul perfecționării organizate de universități / formare continuă specializată.

Sub forma unui experiment pedagogic, care a durat un an, am realizat un program de colaborare între Muzeul Național de Arte al Moldovei, Liceul Teoretic *Gheorghe Asachi* și Universitatea Tehnică a Moldovei. Noi am desfășurat în incinta Muzeului Național de Arte al Moldovei orele de *Studiul Formei* și un workshop dedicat *Zilei Cărții*. În cadrul programului au fost antrenați studenții de la Universitatea Tehnică a Moldovei, specialitatea *Design de Interior*, împreună cu cadrele didactice universitare și două clase de elevi de la Liceul Teoretic *Gheorghe Asachi*, însoțiți de cadrele didactice școlare, părinți și colaboratorii muzeali. La fel, am realizat un program de colaborare între Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Liceul Teoretic cu profil *Arte Nicolae Sulac* și Universitatea Tehnică a Moldovei. Am organizat și desfășurat, în incinta Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, Atelierul de creație artistică *Un mărțișor pentru mămica*, unde au participat studenții de la Universitatea Tehnică a Moldovei, specialitatea *Design de Interior* împreună cu cadrele didactice universitare și elevii de la Liceul Teoretic cu profil *Arte Nicolae Sulac*, însoțiți de cadrele didactice școlare, părinți și colaboratorii muzeali. Experimentul pedagogic a demonstrat că interacțiunea stabilă și prietenoasă între diferite instituții de învățământ și muzeu, cadrele didactice, colaboratori muzeali și părinți crează un mediu favorabil pentru cunoașterea și promovarea patrimoniului muzeal, valorificat și expus în muzeele din țară, către generațiile în creștere.

Astfel, tematica și conținutul activităților seminarelor metodologice poate fi următoarea:

1. Incursiune în importanța educației muzeale și a posibilităților acesteia.
2. Educația muzeală: instrumentele și resursele de învățare.
3. Informarea cadrelor didactice cu privire la evenimentele desfășurate în muzeu.
4. Educația muzeală în activitățile extracurriculare desfășurate în școală și în muzeu.
5. Implicarea familiei în educația muzeală a elevilor.
6. Familiarizarea cu valorificarea tehnologiilor informaționale în scopul inițierii elevilor cu muzeele Lumii.
7. **Forme / activități:**
 - Excursii cu ghid la muzeu;
 - Mese rotunde cu colaboratorii muzeelor (în cadrul școlii și a muzeelor);
 - Conferințe practice cu privire la educația muzeală a elevilor;
 - Concursuri privind creația și cercetarea elevilor pe tematica muzeală;
 - Ședințe cu părinții privind educația muzeală a elevilor.

Metode aplicate:

- demonstrația exponatelor;
- prelegerea și comentariul;
- povestirea și explicația;
- prezentări PPT despre patrimoniul muzeal;

- conversații, discuții pe tema muzeelor.

Bineînțeles că programele de formare – dezvoltare trebuie să fie elaborate pentru elevi, părinți și cadrele didactice, în strânsă colaborare cu specialiștii domeniilor vizate, capabile să valorifice potențialul educației muzeale în mediul școlar. Sugestiile expuse sunt efectuate în baza activității noastre și experienței acumulate pe parcursul perioadei descrise anterior.

În concluzie: încurajăm toate instituțiile culturale să-și formeze și dezvolte publicul, prin colaborarea cu toate tipurile de instituții de învățământ în scopul cercetării, descoperii și promovării valorilor cultural-umane. Astăzi, în muzeele țării noastre, constatăm cu regret lipsa pedagogilor muzeali, colaboratorii muzeali asumându-și responsabilitatea și depunând efort în încercarea de a construi o ofertă educațională modernă și diversificată, centrată pe nevoile de dezvoltare a elevilor și comunității locale, care ar corespunde standardelor naționale și internaționale de calitate a educației muzeale.

BIBLIOGRAFIE

1. CUCOȘ, C. *Educația estetică*. Iași: Polirom, 2014.
2. CUZNETOV, L. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: UPS, 2015.
3. *Convenția-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate* (Faro, 27 octombrie 2005 art. 13, p. 47).
4. ЮХНЕВИЧ, М. Ю. *Я поведу тебя в музей: Учеб. пособие по музейной педагогике*. Москва: М - во культуры Р.Ф. Рос.ин - т культурологии, 2001.

EDUCAȚIA DIN PERSPECTIVA CONCEPȚIEI „CLASA VIITORULUI”

Victoria Gonța, dr., conf.univ., UPS „Ion Creangă” din Chișinău
Mariana Zubenschi, cercetător științific, UPS „Ion Creangă” din Chișinău
Evelina Gorobeț, cercetător științific, UPS „Ion Creangă” din Chișinău
„Educația nu înseamnă umplerea unei găleți, ci aprinderea unui foc”
William Butler Yeats

CZU: 37.01:004

Abstract

The article is dedicated to the new educational concept "Future Classroom" focused on 21st-century education. The study, conducted by the authors, includes some of the objectives listed in the research project targeting the initial and continuous teachers' training in the light of the "Future Classroom" concept. The project aims to promote and support the implementation and use of modern teaching technologies and digital innovations in the educational system of Republic of Moldova at all levels of education, as well as stimulate its insertion in other related fields. The article analyzes and argues on some of the fundamental ideas discussed in terms of the presented concept as well as teachers' opinion, awareness and attitude towards the conceptualization of "Future Classroom" and educational policies that promote this concept.

Key-words: new education, change, “Future Classroom” concept, innovation, technology, digital citizenship.

Trăim într-o epocă în care schimbările în toate domeniile se produc într-un ritm alert. Cerințele societății moderne și totodată ale angajatorilor sunt foarte diferite față de cele clasice. În aceste condiții, școala nu poate sta departe de tendințele actuale. Astfel, se face necesară o schimbare și o adaptare la lucrurile noi care se produc.